

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

ZATURDAG 6 MEI 1882

Smilde, 4 Mei. De afdeeling "Smilde" van den Ned. Protestantenbond had hedenavond het genoegen den heer *P.H. Roessingh*, pred. te Emmen, in haar midden te zien optreden. de heer *R.* had tot onderwerp zijner rede gekozen: de verhouding van de vrijzinnigen tegenover de orthodoxie. Eerst trachtte spreker een antwoord te geven op de vraag, wat men onder orthodoxie heeft te verstaan. De beantwoording dezer vraag was moeilijker dan men oppervlakkig wel zou meenen, want de hoog opgevijselde eenheid der orthodoxie was, zooals spreker bewees, eene hersenschim. Anders was de orthodoxie van den Lutheraan, anders die van den Calvinist, anders die van dr. *Kuyper*, anders die van ds. *van Dijk* enz. enz. Verder gaf de heer *R.* een overzicht der leerstukken, waaraan de orthodoxie zich van de vroegste tijden heeft vastgeklemd: de leer der drie-eenheid, de verzoeningsleer, de wederkomst van Jezus. De taal, waarin die leerstukken vervat zijn, moge voor ons bijna onverstaanbaar wezen, zij mag, volgens spreker, geen reden voor vrijzinnigen zijn, die stukken onvoorwaardelijk te verwerpen, want ze hebben eene geschiedenis en bevatten een kern, die waarde heeft, ook voor den vrijzinnige. De orthodoxie heeft indertijd veel goeds tot stand gebracht en doet dat ook thans nog, waarom spreker aanraadt tot waardeering. Dan bestaat er vooruitzicht dat eenmaal eene toenadering van orthodoxen en vrijzinnigen plaats hebbe, en dat Jezus' rijk, het rijk van vrede en waarheid, op aarde komen zal. Met genoegen werd de heer *R.* aangehoord. De Koorvereniging "Bovensmilde", directeur de heer *G.B. Staal*, zong op verdienstelijke wijze eenige toepasselijke liederen.

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

MAANDAG 8 MEI 1882

De Veenschappen.

In het nummer van 25 April j.l. hebben wij het arrest van den Hoogen Raad van 27 Maart dezes jaars medegedeeld, waarin is overwogen, dat veenschappen geene waterschappen zijn en dat de Provinciale Staten de bevoegdheid missen, om veenschappen als publiek-regterlijke lichamen te scheppen en daarvoor reglementen vast te stellen.

Er bestaan in Drenthe zeven veenschappen:

- a. "de Oostermoersche en Zuidenveldsche veenen";
- b. "Odoorn";
- c. "Kerkenbovenveen";
- d. "Molenwijk en aanhoorigheden";
- e. "de Zeven blokken";
- f. "Barger-westerveen";
- g. "Weerdinge".

Al deze veenschappen, die in het leven zijn geroepen door de Provinciale Staten, verliezen dit leven, zoodra het uitgemaakt is, dat de Prov. Staten hun het leven niet konden schenken. Dit nu is door den Hoogen Raad beslist, van wiens uitspraken geen beroep is.

Onze veenschappen liggen dus tegen den grond, krachteloos en dood; de reglementen, door eene onbevoegde magt daargesteld, zijn niet geldig, de besturen, naar die reglementen gekozen, moeten beschouwd worden als niet te bestaan. Nu de grond, waarop de veenschappen gebouwd zijn, wegzinkt, verzinken met hem de veenschappen.

Het is sterk te betreuren; deze inrigtingen werkten zeer goed. Zij bragten over het algemeen orde en regelmaat waar vroeger wel eens het tegendeel heerschte; door het publiek gezag, waarmede ze bekleed waren, en doordien de meerderheid de minderheid kon binden, konden ze veel meer en dit dikwijls veel beter verrigten dan enkele personen of particuliere vereenigingen konden doen.

Maar hoe nu? Hoe zullen ze de omslagen innen? Hoe zullen ze hen, die nalatig zijn b.v. in het doen van tegenwerk, en het behoorlijk in orde houden van wegen en waterlossingen, daartoe dwingen?

Wij geloven, dat het dringend noodig is, dat ten spoedigste een einde worde gemaakt aan dezen onhoudbaren toestand, die de schromelijkste verwarring tengevolge zal hebben, en wel door eene wet, die òf de bepalingen van de wet op de waterschappen van toepassing verklaart op de veenschappen òf zelfstandig de veenschappen regelt.

Het bestuur van het veenschap: Barger Westerveen heeft dit ook begrepen, en besloten, om zich tot de Hoge Regeering te wenden, met een verzoekschrift om te bevorderen, dat zoodanige wet ten spoedigste tot stand kome, en om tevens Ged. Staten dezer provincie te verzoeken, om dat verzoekschrift wel te willen ondersteunen. Naar ons inzien heeft het bestuur van dit veenschap den eenigen weg bewandeld, waarop redding is te vinden. Deze moet van de wetgevende magt komen.

Wij hopen zeer, dat wij deze redding spoedig in den vorm van een wetsontwerp zien opdagen.

W.G.